

İMANIN NOKSANLIĞI İLE AZAP ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'dü;

Fe-kâle resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem.

يُعَذَّبُ الْمُذْنِبُونَ فِي النَّارِ عَلَى قَدْرِ نُقْصَانِ

إِيمَانِهِمْ

Yu'azzebü'l-müznibûne fi'n-nâri alâ kaderi noksâni îmânihim.

Enes radiyallahun anhden rivayet olunmuş ki, peygamber sallallahu aleyhi vessellem şöyle buyurmuşlar;

Yu'azzebü'l-müznibûne. Günahkârlar azap olunurlar. Günah işleyenler azap olunurlar.

Fi'n-nâri. Cehennemde azaba tutulurlar azap icra olunur üzerinden.

Ne miktarda azap?

Alâ kaderi noksâni îmânihim. İmanlarındaki noksanlık miktarı kadar azap görürler. Sûbhanallah. Yani bir günahkârın azap görmesinin sanıyordum ki, günahının büyüklüğünden dolayı olacak miktarı. Hayır. İmanının noksanlığından dolayı. Çünkü inanan bir insan günah işlemez. Bir ayyaş içki içerken iman çıkarmış başından yukarı. Bir hırsız hırsızlık yaparken iman çıkarmış. Yani o anda imanı olsa yapmayacak. Yani imanı onda perdeleniyor gidiyor da ondan yapıyor o işi. İşte o imanın noksanlığı kadar azap görecekmış. O halde imanımızı kuvvetli olmasına çok çok çok gayret etmeliyiz. Dikkat etmeliyiz.

Nasıl gayret edeceğiz? Nasıl dikkat edeceğiz?

Yani benim imanım nasıl kuvvetlenecek?

Peygamber sallallahu aleyhi vessellem efendimiz buyuruyor ki; Lâ ilâhe illallah diyerek imanınızı kuvvetlendirin. İman da insanın içinde eskir, yıpranır, onu tazelenmesi gelir. O da Lâ ilâhe illallah ile olur. Lâ ilâhe illallah çok esrarengiz bir sözdür. Yani tamam işte yazıyoruz l-a-i-l-a-h-e filan. Yok. Lâ ilâhe illallah söz

sanki böyle kapıları açan tılsımlı bir söz gibidir. Dağları deviren, denizleri yaran bir söz gibidir, çok kıymetlidir. İnsan onu söyledikçe içindeki iman nuru parlar, kalbi nurlanır, imanı kuvvetlenir, iyi bir duruma gelir, iyi bir Müslüman durumuna gelir.

Bir de gizli bu aşikare tevhiddir. Lâ ilâhe illallah. Allah'tan başka tanrı yok. Öyle neymiş Bu'da'ya tapmak neymiş?

Putu tapmak neymiş?

Haç'a tapmak bilmem neymiş?

Firavunların neymiş?

Mısırlıların, Hintlilerin, Çinlilerin acayip itikat. Yok öyle şey. Allah var. Yeri göğü yaratan Allah'a ibadet etmek var. Sadece ona kulluk etmek var. Sadece odur yerin göğün yaratıcısı. Bizim rabbimiz. Rızkımızı veren. Her şey onun elinde. Şimdi bu bir. Allah'tan başka ilah yoktur. Bu umumi tevhid. Yani Allah'ın birliği.

Bir de. *Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh* sözü var. Bütün güç, kuvvet, Allah'ın elindedir. Ne dilerse öyle yapar. Hakikaten en iktidar sahibi herifleri devirir Allah. Firavunları perişan eder. Fukarayı padişah eder. Allahu

Teâlâ hazretlerinin kudreti. Mazlum ve mağdur ve köle durumunda olan Musa aleyhisselamın kavmini hâkim eyledi Mısır'a. Firavun'u ve Haman'ı ve Karun'u yerin dibine batırdı, suyun içine batırdı. Nemrud'u mahvetti. Tek başına bütün bir topluma karşı çıkmış baba yiğit, kahraman İbrahim aleyhisselamı kurtardı Lût kavmini mahvetti, bütün kavmi, yerin dibine batırdı. Lût aleyhisselamı ailesiyle beraber kurtardı. Yalnız koca karı, eşi, kendisine iman etmemişti, onun için o kaldı. Peygamber karısı kendisine iman etmemişti, o kaldı, kendisi bilir. Cezayı kendisi yedi.

Onun için Lâ ilâhe illallah sözünü, zikrin, dervişliğin, tasavvufun kıymetini önemini anlayıp ona göre vazifeleri güzelce yapmak lazım. İmanı kuvvetli olsun. Çünkü cehennemde bile azabı görenler, imanını azlığına göre, azabı çok görüyor.

Bazen bir insana bakıyorsun günahkâr ama, imanı var. Yani bir derece iyi. Kimisi tamamen her şeyi inkâr ediyor. Kapkara, kıp kıp kızıl. Bazısı da iyi.

Bir kere ben anlatmıştım. Uçaktayken. Ankara'ya dönüyorum. Pazar günü vaazı

verdim. Ankara'ya dönüyorum. Uçakta Londra'dan, Avrupa dan bir yerden geliyor, Frankfurt'tan bir yerden geliyor nereden geliyorsa. İşte girdik içeri her taraf tıklım tıklım dolu uçak. Sadece benim yanımda boş, sağ taraf. Üç kişi burada, iki kişi burada, o uçaklardan, sadece bu boş.

Bekledik bakalım kim gelecek yanıma?

Kısmet boşluk. Arkadan sallana sallana, zil zurna ayyaş, sarhoş, ağzı leş gibi içki kokan, bir herif geldi, oturdu yanıma. Dedim ki ya hapı yuttuk şimdi. Elin sarhoşu yanımıza oturdu. Hadi burnumuzu tıkayalım veya sabre delim. Bir saat uçuş esnasında ama, sarhoş herif ne yapacağı belli olmaz. Ben sakallıyım. Şöyle bir baktı bana, döndü,, sakallı gördü.

Essalamu aleyküm hocam dedi.

Şimdi ben ne deyim?

Aleyküm selam dedim.

Ondan sonra hocam dedi; sen benim böyle içki içtiğime bakma, ben dindar adamım. Allah'a inanırım. Sen benim içtiğimi biliyor musun?

Bilmem ne, yüksek sesle. Herkes dinliyor, bütün uçak ve başladı konuşmaya. Dinden, imandan, güzel şeyleri söylemekten, kimse de gık diyemiyor. Sarhoş ne diyecek?

Ne hostes bir şey diyor, ne yolcular, sus dese, gidecek onunla kavga edecek herhalde. Çok güzel şeyler anlattı Ankara'ya kadar. Giderken bu herifler bu dini imanı şey yapanlar bilmem ne artık veryansın etti. Unuttum ama teyp'e alacaktık yanımızda olsa da. Daima düşünüyorum, insanın yanında hazır bir teypi'i olmalı, yanında hazır bir kamerası olmalı. Çünkü bazen çok güzel şeyler oluyor, yakalamak lazım. Sahneler oluyor. Hatta videosu olmalı. Ooop yakalayacaksın o sahneyi. Artık bir tane fotoğraf şampiyonu olursun, fotoğraf çekme şampiyonu olursun. İmanı var adamın. İçmiş. Allah kurtarsın belki imanı bir gün gelip onu o günahtan, kusurdan kurtaracak.

a. Kıyamet Günü ve İnsanların Durumu

İkinci hadîs-i şerîf.

يَعْرِقُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يَذْهَبَ عَرْقُهُمْ فِي
الْأَرْضِ سَبْعِينَ ذِرَاعًا، وَيُلْجِمُهُمْ حَتَّى يَبْلُغَ آذَانَهُمْ

Ya'raku'n-nâsü yevme'l-kıyâmeti hattâ yezhebe 'arakuhüm fi'l-'ardı seb'îne zirâ'an ve yülcimühüm hattâ yebluğa âzânehüm.

Buhârî, Ebû Hüreyre radiyallahu anh'dan rivayet etmiş.

Ya'raku'n-nâsü. İnsanlar tere batar.

Yevme'l-kıyâmeti. Kıyamet gününde. Mahşer yerinde tabi. Terlere batar insanlar. Hatta o derece de ki:

Hattâ yezhebe 'arakuhüm fi'l-'ardı seb'îne zirâ'an. Terleri, yerin içine yetmiş zira işleyecek kadar, ıslatacak kadar, o kadar ter olur. Aşağı kadar yetmiş zira. Zira kol boyu demek. Aşağı yukarı bir food eder. En aşağı değil mi? Bir kol boyu. Belki daha fazla. Zira-ları bundan kırk küsur santim midir? Yetmiş zira, kırk santim desek, yüz yirmi metre, yüz yirmi metre aşağıya kadar terleri işler, o kadar ter döküyorlar.

Ben şimdi buraya gelirken tepeden tırnağa her şeyimi değiştirdim yataktan kalkınca.

Çünkü akşam çok meşrubat içmiştim. Drink, Lıkır lıkır lıkır. Coca cola bilmem ne. Sucuk gibi terlemişim. Her şeyi çıkarttım, yığdım, gıcır gıcır yeni elbiseleri, cici elbiselerimi giydim bayramlık elbiseleri. Bak ne kadar güzel. Görüyor musun?

Var mı sende böyle?

Orda yüz yirmi metre aşağı kadar, en aşağı terler batacakmış.

Hatta. *Ve yülcimühüm hattâ yebluğa âzânehüm.* Yerin altını ıslatacak, yerde de yükselecek, ağızlarının hizasına gelecek, ağızlarını gemleyecek kadar, ağızlarını kapatacak kadar gelecek, kulaklarına ulaşacak.

Terlere batacaklar.

Neden?

Korkudan, heyecandan, endişeden, telaştan, kimse kimseyi tanımayacak, baba evladına bakmayacak, ana çoluk çocuğuna bakmayacak, kardeş kardeşe bakmayacak, akrabalık bağları hepsi kopacak. Yok. Akrabalıktan doğan bağlar yok. Ancak dindarlık bağları kalacak. Ömer Mustafa'yla kardeş, Mustafa

Es'ad'la arkadaş, Ali bilmem Ahmet ile şey.
Bunlar kalacak. Tarikat kardeşliği.

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

El-eħillâü yevme-izin ba'duh-m li-ba'din
'adüvvün. (43/Zuhruf 67)

Samimi kardeşler o gün birbirlerine düş-
man olacak.

İlle'l-müttekîne.

Muttakîler hariç. Allah elimizde olan ni-
metin kıymetini bilmeyi nasip etsin. Takvâ,
yani Allahtan korkmak, günahlardan sakınmak
kadar güzel nimet olmaz. Harama bakmaya-
caksın. Haramı yemeyeceksin. Günahı işleme-
yeceksin. İbadeti, taati yapacaksın. Sevaplı iş-
leri yapacaksın. Gül gibi yaşayacaksın. Kebap-
ları yiyeceksin. Dondurmaları yalayacaksın. El-
maları ye, muzları ye, üzümleri ye. Ne istiyor-
san. Her şey serbest. Günahlar yasak. Serbest
olan şeyler güzel. Allah Allah, renk renk mey-
veler, güzel güzel tatlılar, tepsi tepsi börek-
ler, çörekler, baklavalılar, bülbül yuvaları,

sarmalar, hepsi serbest. Yasak olan sadece günahlar.

E günahlar da kötü şeyler. İçki içmek iyi mi?

Polis bile yasaklıyor. Hohla bakayım diyor, üfür bakayım şuna diyor. Ya ben Müslümanım. Ben içki zaten içmem. Olsun. Üflüyorum sıfır tabi. Ben içki içmiyorum. İçki yasak.

Neden?

Çünkü kötü. Hırsızlık yasak. Tabi kötü. Çünkü benim malımı, gelse birisi, çalsa hoşuma gider mi?

Arabayı çalsalar. Ay ne kadar güzeldi arabam. Bilmem ne gitti. Üzülürüz. Hırsızlık kötü. Zina kötü. Allah'ın yasak ettiği her şey kötü. Zulüm kötü. Helal kıldığı her şey de güzel. Ne var yani. Helalleri o kadar bol ki ne diye ben harama yanaşayım. Yanaşmaya lüzum yok ama insanları şeytan aldatıyor, kanıyorlar.

b. Şehidin Altı Mükâfatı

Üçüncü hadîs-i şerîf.

يُعْطَى الشَّهِيدُ سِتَّةَ خِصَالٍ عِنْدَ أَوَّلِ قَطْرَةٍ مِنْ دَمِهِ:
يُكَفَّرُ عَنْهُ كُلُّ خَطِيئَةٍ، وَيُرَى مَقْعَدَهُ مِنَ الْجَنَّةِ،
وَيُزَوِّجُ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ، وَيُؤْمَنُ مِنَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ،
وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَيُحَلَّى حُلَّةَ الْإِيمَانِ

Yu'ta's-ş-şehîdü sitte hısâlin 'ınde evvele kadratin min demihî yükefferu 'anhü küllü hatîetin ve yerâ mak'adehû mine'l-cenneti ve yüzevvecü mine'l-hûri'l-âyni ve yü'menü mine'l-feze'ı'l-ekberi veyahut ve yüemmenü mine'l-feze'ı'l-ekberi ve min azâbi'l-kabri ve yühallâ hullete'l-îmâni.

Ahmed b. Hanbel rivayet etmiş bu hadîs-i şerîfi.

Şehide altı mükâfat verilir. Altı tane mükâfatı var şehidin.

Bir. 'ınde evvele kadratin min demihî. Şehidin ilk kanı, yere ilk damlası damladığı zaman altı tane mükâfatı hemen kazanır. Daha ilk kanı fışkırdı. İlk damlası yere damlarken altı mükâfatı alır.

Bir. Yükefferu 'anhü küllü hatîetin. Bütün günahları af olur. Dünyada işlediği bütün

günahlar bağışlanır. Yetti. Elhamdûlillâh. Hiç günahsız oldu.

İki. *Ve yerâ mak'adehû mine'l-cenneti*. O andaki cennetteki köşklerini görmeye başlar. Cennette oturacağı yerler. İşte bu araziler senin. Peki cennetteki insanın arazisi kaç eykır olacak?

İsmail kaç eykır olacak?

Ne eykır, bu yerler ve bu gökler kadar olacak, en aşağısı. Cennete giren insanın, en aşağısının derecesi, en sonuncu olanın, buraya kadar, yeryüzü kadar ve bu gökler kadar arazisi olacak. Eykırlara filan sığmaz. Cennetteki oturma yerini görecek. Allah şu köşke bak yav. Altınlar, gümüşler, mücevherat pırl pırl parlıyor, etrafında huri kızları dönüyor, bahçesi güzel, havuzlar, ırmaklar akıyor, kuşlar renk renk uçuyor, rozelle mozelle solda sıfır kalır, tavus kuşları falan, Allah ne güzel burası. Hemen o gösterilir. Daha ilk damlası damlar damlamaz, cennetteki mahallesi, evi, köşkü gösterilir.

Ve yüzevecü mine'l-hûri'l-‘îyni. Hûri kızlarıyla evlendirilir hemen.

Ve yü'menü mine'l-feze'ı'l-ekberi. Büyük korkudan, o en büyük korkudan emin olur. Hani yerin dibine terler batıyor, ağızlara terler geliyor, o en büyük korkudan, bu o korku yok, ona öyle korku çekmek yok, şehit için böyle bir duygu tattırmayacak. Allah emniyette olacak.

Ve min azâbi'l-kabri. Kabirde de azap görmeyecek. Topladılar, gömdüler, harpten sonra kabirde azap yok, kabir azabı da görmez, en büyük gündeki azabı da görmez.

Ve yühallâ hullete'l-îmâni. Ve kendisine özel, şerefli, iman hüllesi giydirilir, cennet hüllesi, iman hüllesi giydirilir. Allahu Ekber.

Sayalım şimdi. Bütün günahları af olur. Cennetteki köşkteki yerlerini görür. Hûri kızlarıyla evlendirilir. En büyük korkulu günün korkularından uzak olur. Kabir azabını çekmez ve cennette iman elbisesi giydirilir şehit. Hülle, cennet hüllesi giydirilir.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi saîd kullarından yaşayanlardan eylesin. Şehit makamı kazanmış olarak, şehid olarak ahireti göçmeyi nasip eylesin.

“Allâhümme ahyinî sa'îden ve emitnî şehîden” diye dua edermiş Ca'fer Es-Sâdık

efendimiz radiyallahu anh. Allah bizi mümini kâmil eylesin. Ve bu makamları erdirsin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

El Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

